

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Apparatus Doctrinae Sacrae**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

§. 10. Cum afflictis ex morte amicorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38464

Etiam si famulus tuus barbaram tuam convellerent, & colaphos tibi impingerent, nihil totum hoc esset pra illis, quia Dominus tuus, & plura, & majora perpassus est, certaque habens, conjux mea, me nunquam cessare a commemorandis injuriis Salvatoris mei, donec animus plane sit tranquillus. Sicut enim amarè pilula, dum hostiâ involvuntur, facilius sumuntur: ita & tribulationes, si eas memoriâ Passionis Christi vel hostiâ involvamus. Sicut etiam Erinaceus in foraminibus petrae refugium quaerit: ita anima Christiani in SS. vulneribus quaerere deberet.

4. Hortetur, ut saepe ad præterita tribulationibus promissa animum afflictus convertat, revocetque in memoriam illud S. Pauli ad Rom. c. 8. *Non sunt condigna passionibus huius temporis ad futuram gloriam, quae revelabitur in nobis.* Si ergo Urinatores in aqua se promptè conijcunt, & gladiatores verbera contemnunt, & milites pericula alicui animo subeunt: bajuli onera læti portant, ut vilem mercedem & præmium consequantur: sic etiam Jacobo Patriarcha videbantur dies pauci præ amoris multitudine erga Rachaelem; quidni multò magis Christianus omnes adversitates libenter sustineat amore & spe tanti præmii, quod nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis descendit? Sic Christus proposito sibi gaudio sustinuit Crucem. Sic S. Stephanus intendens in cælum, vidit cælos apertos, sic & Christus Apostolos excitavit: *Gaudete & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cælis.* Matth. 5. Sic S. Franciscum in gravi dolore oculorum animavit, dum dixit: *Franciscus, si tota terra esset aurum, & mare ac flumina & fontes essent balsamum, & omnes montes, collesque ac lapides essent gemma; & tibi alius tibi aurum, longe his prætor daretur pro infirmitate, an non gauderes? Ecce hic thesaurus est vita æterna, quam tibi reposui. Et ex tunc te investio; & ista infirmitas & afflictio tua est artha illius beati thesauri.* Spec. Exemp. V. *Gloria cæl. ex. 8.* Diabolus quoque aliquando falsus est, se libenter omnia tormenta damnatorum usque ad extremum Iudicii diem toleraturum, si unico momento Deum intueri liceret: quid non tolerandum ut æternum videatur? Sicut ergo vadantes flumen, sursum oculos erigunt, ne titubantes prolabantur; ita ne inter tribulationes labamur, consilium est, ut ad cælum oculos mentis erigamus; nam, ut S. Ildorus ait: *Qui futura vita præmia diligenter recognat, præsentis vita mala æquanimiter portat.*

5. Moneat afflictum, quod nemo sit in hoc mundo sine aliqua afflictione, nam, uti Job. 14. ait: *Homo natus de muliere brevis vivens tempore, repletur multis miseriis.* Ergo fatius est pati propter Deum, ut hac ratione satisfaciamus pro peccatis, lætiùs feramus tribulationem, & præmium in altera vita accipiamus, quàm ut per impatientiam nobis faciamus crucem majorem, & graves in altera vita pœnas accersamus, jacui amque summa mercedis faciamus. Quam doctrinam antiqui pulchro hoc apologo explicabant. *Hinnulus, inquit, in quibusdam lupis ageretur ad oves confugerat, quas cum videret in pace degere, ait: Hic deinceps vitam meam pacificè transigam. Paulo post tamen ad unum sacerdotem, & agnos aliquos abducunt. Quos cum hinnulus ad immolandum trahi audisset, cum suspirio exclamavit: Heu mihi, ne video, nullus locus à persecutione immunis est; sed tamen omnibus perspectus, melius est hic manere, & in obsequium Dei pati, quam in escam cedere luporum.* Sic ergo etiam omnes iusti & prudentes Christiani discunt, quos hinnulus iste significat.

6. Jubeat afflictum meminisse, quoties infernum vel

purgatorium meruerit: sic omnia levius tolerabit. Quis enim latro gravissima tormenta promeritus, non cum gaudio acciperet colaphum, si tota pœna in hanc converteretur, & præterea ingens pro eo fortiter tolerato præmium offerretur? Ecce omnia tormenta huius mundi comparata cum gehenna nec colapho quidem comparari possent; & tamen erit qui his longè mitiora & minora ferre reculet, maximè cum in præmium ipsa beatitudo promittatur? S. Franciscus Borgia omnia hospitia sibi optimè præparabat, quia cognitionem sui, & inferni præmiserat. Præmittat & hos duos prodromos afflictus, sic omnes tribulationes, per quam levis efficitur.

7. Demonstret, frustraneum esse merorem ad malum leniendum, nam ut eleganter S. Chrysostomus ait hom. 5. ad populum: *Tristitia ob id nobis data est, non ut in morte, aut alia re doleamus, sed ut doleamus peccatum, quasi morbi illius remedium. Sicut ergo remedium lepra duntaxat illam tollit, non alios morbos; sic tristitia peccatum tollit, non alias aegritudines, v. g. pecuniâ quis multatus est, doluit, non emendavit: filium amisit, doluit; non revocavit mortuum: contumeliam affectus est; non revocavit contumeliam: infirmatus, dolet; morbum non auferit, sed auget. Sed peccat quis: tristatus est, peccata delet. Ergo tristitia tantum facta est propter peccatum, à quo nata est: idcirco ut sine ipso corrodit & absumit.*

S. X.

Quo modo Consolandi quibus Amicus, parens, aut filius mortuus est.

1. **S**ic afflictum apte alloqueris. Tres tantum possunt esse causa te affligendi dolore ex tali morte: vel ex parte Dei, vel ex parte defuncti, vel ex parte tua aut amicorum: ex nulla autem hic parte dolendum est. Nam 1. si Deum attendamus: ille pure suo repetit quod suum erat: si ergo, cum depositarius repetit depositum suum, volentes reddimus; cui si Pater cœlestis repetit amicum, quem nobis ad tempus concessit, doleamus & queramus? Præterea si boni Christiani sumus, nihil aliud velle debemus, quàm quod vult Deus: si ergo ille voluerit defunctum nobis auferre, quidni & nos velimus? Cur ergo non exclamamus cum S. Hieronymo (ad Paulam de obitu Bleisillæ) *Bonus est Deus, & omnia, quae bonus facit, bona sint, necesse est. Marius orbis irrogatur: plango, quod accidit: sed quia sic placet Domino, æquo animo sustinebo. Unicus ruptus est filius: durum quidem, sed tolerabile, quia sustulit ille, qui dederat.*

2. Si ipse defunctus attendatur: vel bonus is fuit, & bene defunctus est, vel malus fuit, & male obiit: *Si bene,* letandum potius est, quàm tristandum: nam ut S. Chrysostomus Hom. 63. in Matth. ait: *Illum abisse in præa florentia cum putes, ingentes cur adversum te suscitatis fluctibus tempestatis? hic autem stultus præsentis vita pernavigavit. Si ad imperandum, regnandumque hoc sæculo mortalique regno filius tuus abisset, nolles eum inde redire, ut ipsum videres: nunc verò cum ad meliora, majoraque regna processerit, parvi temporis absentiam ferre non poteris? Nolis ergo plorare: reddidisti enim depositum, quod tibi creditum erat. Præterea si tu cum amantissimo amico in carcere constitutus esses: & illi à Rege gratia fieret, atque ex carcere in aulam transferretur, ut ibi continuis deliciis frueretur: an tu doleres, vellesque eum in carcere retinere? minimè profecto, si verus amicus esses. Ecce Deus amicum tuum ex carcere corporis eduxit ad gaudia cœlestia: & tu eum ab his impedire velles? Si verò malus fuit, dolendum iterum non est: quia pejor evasisset, si diutius vixisset, atque*

adeo

adeo majorem pœnam incurrisset: quòd Deus pravi-
dens rapuit illum, unde Tertullianus c. 9. de patientia.
*Christum laedimus, inquit, cum evocatos quosque ab illo
quasi miserandos non aequanimiter accipimus.* Certè
Deus & Beati non minus amat amicum tuum, quàm tu:
& tamen illi etiam in tali casu constitutum non lugent,
sed potiùs divinæ justitiæ & voluntati acquiescunt: neque
tu etiam, si aliquandò venieris, èò aliter facies: cur ergo
non jam quoque facere possis, & facias, quod ibi postea
facturus es?

3. Si seiplos afflicti attendant, nec dum habent causas do-
lendi, nam loco amici hujus aut filii, ipsum Deum habent,
qui ipsos solari vel adjuvare possit, ergo meritò illis dici
potest, quod Reg. c. 1. Elcana Anna uxori dixit: *Anna
cur fies? & quare non comedis? & quam obrem affligi-
gisur cor tuum? nunquid non ego melior tibi sum, quam
decem filii?* Nimirum vanum auxilium & solatium illis
subtraxit Deus, ut in illo tanquam fonte sinceriora qua-
rant, cur ergo tam salutari consilio non acquiescant? Ju-
beat item meminisse, quantarum curarum causa fuerit
defunctus: quantum impedimentum in divino servitio:
hoc certè agnovit Melania Junior, de qua S. Hieronymus
scribit, quod calente adhuc mariti corpufculo, & nec dum
humato, duos simul perdidit filios: quo tamen in casu
lachrymam non fudit, sed stetit immobilis, & ad Christi
pedes devoluta quasi ipsum teneret, arsit, & dixit: Ex-
peditiùs tibi nunc servitura sum Domine, qui tanto me
onere liberalisti. Tandem ostendat, cum spes sit, defun-
ctum talem in cœlestem aulam receptum esse, gratulari
ipso debere, quod ibi tantum amicum habeant, qui &
velit, & possit plurimum ipsorum commoda promovere.

2. Revocet in memoriam, quod talibus amicis carue-
rint sine dolore antequam ii nati essent: cur ergo non
etiam nunc carere possint, cum ii amplius non existunt?
Imò in cœlis magno gaudio expectant ipsos, & ad ipso-
rum præsentiam anhelant.

3. Proderit aliqua exempla afferre eorum, qui mor-
tem amicorum forti animo tulere: quale ante omnia
alia est exemplum Beatissimæ Virginis, S. Jobi, matris
Machabæorum, S. Felicitatis, & S. Symphorose, quæ
septem filios martyrio affici coram spectavit; Mauriti-
i, qui ad singulos ictus, quibus filii interimebantur, excla-
mavit: *Insuper es Domine, & rectum judicium tuum.*

§. XI.

*Modus Disponendi eos qui gravem Bonorum
jacturam fecerunt.*

1. Ostendat, bona quæ amiserunt à Deo ipsis donatâ
fuisse: nam omnes nudi in hunc mundum veni-
mus, & nudi inde exibimus. Non est igitur ægrè feren-
dum, quod Deus illa pro arbitrio abstulerit. Sed potiùs
cum maximo animæ suæ lucro dicat cum S. Jobo cap. 1.
*Dominus dedit, Dominus abstulit, sit nomen Domini be-
nedictum.*

2. Imò ostendat, talem jacturam sæpe esse signum di-
vinæ dilectionis. Nam sicut Vinitor amputat vites, quas
diligit: & qui avem amat, & retinere desiderat, alas ei am-
putat: & mater filio cultrum subtrahit, ne semetipsum
lædat: & dominus foco ligna subtrahit, ne domus omni-
no comburatur: ita Deus iis, quos amat, temporalia bona
amanter subtrahit.

3. Declaret illis, quàm misericorditer cum illis agat
Deus, per hanc jacturam illos puniendo; quæ enim
adultera non clementer secum agi existimet, si maritus
tantum adulterum auferat; & simul promittat, se, si illa

patienter ferat hanc ablationem, non modo in gratiam
eum recepturum, sed ingentibus etiam donis ditaturum:
hoc autem facit Deus, divitias ab illo, cum quibus spiri-
tuale adulterium commiserat, auferendo. Si ergo illa
adultera in adulterio deprehensa, dicere audeat marito:
relinque mihi adulterium, ut pergam cum eo jus tuum
lædere; quomodo anima fidelis divitias ablatas repetere
à Deo audebit?

4. Demonstret, ingens illis beneficium esse collatum
per divitiarum ablationem; si enim divitiæ sunt spinæ
suffocantes semen verbi divini, si sunt laqueus diaboli tra-
hens in sempiternam mortem, si sunt cancer ad vitula
animæ serpens, & mortem causans spirituum; si sunt
lapis animam pondere curarum & peccati opprimens;
quidni magnum sibi beneficium collatum existimabit, à
quo hi laquei, & spinæ ablatæ sunt; cui cancer iste sine
scissione ademptus est?

5. Hortetur, ut oculos convertant ad veras divitias,
scilicet ad virtutes & bona opera; item ad cœlestia gau-
dia, quæ ipsis invitis auferri non possunt, uti nec ipse
Deus, sic certè leviter ferent jacturam temporalium ex-
emplo primorum Christianorum, ad quos S. Paulus
Hebr. cap. 10. scribit, *Rapinam bonorum vestrorum
cum gladio suscepistis, cognoscentes vos habere meliorem
& manentem substantiam.* Quis non libenter Agrum
suum grandine destrui sineret, si grando Aurea esset: talis
autem grando est tribulatio, quia per illam regnum cœ-
lorum eminus. Jubeat ergo meminisse illorum S. Davi-
dis verborum: *Funes ibant & fiebant, mittentes femina
sua (offerentes pecunias, quæ ipsis vel à magistratu, vel
ab hoste auferbantur) veniente autem venient cum
exultatione portantibus manipulos suos.*

6. Denique jubeat sperare, quod, sicut Dominus Jo-
bo duplicia restituit, ita & ipsis possit, & verò etiam velit
(si ita ipsis utile fore videbit) duplicia restituere; cer-
tè necessaria non negabit, juxta testimonium Scripturæ:
*junior fui, etenim senex: Nunquam vidi justum dereli-
ctum, aut semen ejus quærens panem.*

§. XII.

*Quo modo Instituendi sunt qui in Fama aut Honore
grave detrimentum acceperunt.*

Infamie apprehensio quantum fieri potest diminuen-
da: plerique enim plus sui Honoris se amisisse pat-
tant, quàm re ipsa perdidissent. Imò multi circa ablati
Honoris meras umbras versantur.

Sed etsi pateat Honorem alicujus factò, maledictò
aut calumnia verè læsum fuisse. Jubeat considerare, an
ipsius honor pluri faciendus sit, quam honor Dei? Si-
cut ergo Deus hominum blasphemias, injurias, & pecca-
tis contra se factis nihil in se turbatur, sic multo mi-
nus debet homo conturbari aut contristari, cujus honor
infinites minoris est momenti.

1. Ostendat illi talem & tantum esse quemlibet, qua-
lis & quantus est in oculis Dei; parum ergo curandum
esse, quidquid de illo sentiant homines: neque enim
propterea æger esse quis incipit, si alii ægrum dicant; ne-
que Sol splendorem suum amittit, si aliqui obsecrum
cum esse asserunt; neque propterea, quod aliqui
asinum, leonem vocent, talis erit. Verbo, si con-
ta contra aliquem dicerentur, quæ fingi malitiosa-
simè possent, quid ipsi noceret, si omnino transire per-
mitteret, nec plus, quam festucam perpenderet, nunquid
vel unum capillum extrahere possent? uti rectè Tho-
mas Kempensis l. 3. c. 46. discurret.

Arde
kinTheo-
logiaD. 117
2. 5